

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

Compromís d'obra original*

L'ESTUDIANT QUE PRESENTA AQUEST TREBALL DECLARA QUE:

1. Aquest treball és original i no està plagiat, en part o totalment
2. Les fonts han estat convenientment citades i referenciades
3. Aquest treball no s'ha presentat prèviament a aquesta Universitat o d'altres

I perquè així consti, afegeix a aquesta plana el seu nom i cognoms i el signa:

***Aquest full s'ha d'imprimir i lliurar en mà al tutor abans la presentació oral**

La imatge dels personatges femenins a '39+1'.
Perviuen els estereotips de gènere en la posada en
escena i la posada en forma?

Alumna: Núria Llop Sellas
Tutora: Marta Selva Masoliver
Universitat Autònoma de Barcelona
Facultat de Ciències de la Comunicació
Comunicació Audiovisual 2015

A la Marta, pels savis consells i la implicació...

Al meu pare per la seva predisposició...

A les companyes que són amigues...

A tots els que m'han recolzat...

GRÀCIES

ÍNDEX

Introducció	5
Context	6
Què és '39+1'?	6
Què és una sèrie avui?	8
La sèrie dins el context de Televisió de Catalunya	10
Les xarxes socials de '39+1'	10
Hipòtesi inicial	14
Objectiu	15
Idees principals, marc teòric i estratègies d'anàlisi	17
Les diferències de gènere	17
Estudi dels personatges femenins	18
Desenvolupament	25
Metodologia	25
Fitxa tècnica	25
Mètode d'anàlisi	26
La narrativa de '39+1'	35
Vestuari	35
La sintonia de '39+1'	38
Resultats	40
La posada en escena i la posada en forma	41
Realització	41
El bar de la Bet, el Betaquí	44
Presència dels tres personatges	44
La posada en forma	45
Conclusions	48
Bibliografia	50
Altres referències	52
Annexos	54
Sinopsis dels capítols de '39+1'	54

RESUM

Existeix una gran quantitat d'estudis que analitzen la imatge dels personatges femenins a la televisió, però la gran majoria d'aquests se centren en la narrativa. Aquesta investigació analitza el paper dels tres personatges femenins de la sèrie '39+1' en la posada en escena i la posada en forma.

Paraules clau: personatges femenins, televisió, posada en escena, posada en forma.

RESUMEN

Existe una gran cantidad de estudios que analizan la imagen de los personajes femeninos en la televisión, pero la gran mayoría de estos se centran en la narrativa. Esta investigación analiza el papel de los tres personajes femeninos de la serie '39+1' en la puesta en escena y la puesta en forma.

Palabras clave: personajes femeninos, televisión, puesta en escena, puesta en forma.

ABSTRACT

There are a lot of studies examining the image of the female characters on television, but most of these focus on the narrative. This research analyzes the role of the three female characters in the *mise en scène* and the film editing of the '39+1' series.

Key words: female characters, television, *mise en scène*, film editing.

Introducció

Què és ser dona? El diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans defineix una dona com una “*femella de l'espècie humana*” i el de la Real Acadèmia Espanyola com “*una persona del sexe femení*”, però el concepte de dona sempre ha significat molt més que això. La dona és qui té la capacitat d'engendrar altres éssers humans, és qui aprèn a viure amb la menstruació, és qui alimenta els seus fills. Això sempre ha estat així, però fins fa no gaire la dona també era qui es cuidava d'aquests fills, qui es cuidava de la casa i qui renunciava a treballar en el mercat regulat per poder fer aquestes dues coses. A més, a banda d'aquestes tres obligacions, la dona també s'havia de cuidar per agradar a l'home.

Afortunadament, a les societats que en diem més desenvolupades, al segle XXI aquesta concepció ha canviat gràcies a l'esforç de moltes persones. Persones que de vegades han estat reconegudes a nivell nacional o internacional, però també gràcies a moltes persones anònimes, homes i dones, que han lluitat per la igualtat de gènere.

Ara bé, aquesta imatge estereotipada de la dona ha canviat també en la ficció? Pel que fa a la narrativa, moltes sèries i pel·lícules han deixat de banda aquesta visió de la dona i han aconseguit crear personatges deslliurats dels estereotips subsidiaris del gènere. Gràcies a la conscienciació de la societat respecte aquest tema i a estudis com ‘El test de Bechdel’, la narrativa a la ficció sembla que està canviant. Tot i així, encara queda molt camí per fer, ja que un estudi de les 100 pel·lícules més taquilleres del 2011, mostrava que només el 33% dels personatges eren femenins, i només l'11% d'aquests n'eren protagonistes.

Aquests fets fan que m'hagi decidit a analitzar una sèrie catalana actual on els tres personatges principals són dones. Però com que ja hi ha gran quantitat d'estudis dedicats a la imatge de la dona dins la narrativa de sèries de ficció internacionals i estatals, en aquest cas vull centrar-me en la posada en escena d'aquests personatges femenins de la sèrie ‘39+1’. Aquest anàlisi pretén donar una resposta a la següent pregunta: a l'hora d'eliminar aquests estereotips es té en compte la posada en escena i la posada en forma més enllà de les narratives?

Context

D'on surt la idea de crear la sèrie '39+1'? Quin és el context que envolta la sèrie? Després de resoldre aquestes preguntes, en aquest apartat també vull incorporar les definicions de què és avui una sèrie i com ha anat evolucionant el concepte des de la seva creació. Actualment, quan es parla de sèrie ja no només es fa referència al producte que s'emet per televisió sinó a un producte dissenyat per ser emès en *multiplataformes*. Els últims paràgrafs dins d'aquest apartat expliquen quines novetats presenta '39+1' a diferència d'altres sèries emeses a Televisió de Catalunya i com aquesta fa ús de les xarxes socials per interactuar amb l'audiència.

Què és '39+1'?

La sèrie '39+1' és una coproducció entre Diagonal TV i TV3 i està inspirada en el llibre homònim de Sílvia Soler, que va publicar el mes de maig de l'any 2005 Columna Edicions (Grup 62). L'editorial descriu així la sinopsis del llibre: *'Si al vostre pastís d'aniversari hi ha hagut recentment o hi haurà molt aviat 39 + 1 espelmes, aquest és el vostre llibre. La seva protagonista és una dona amb una feina apassionant, tres fills – un adolescent i dues nenes petites–, un exmarit i un marit, sogres, pares i germans, amigues íntimes, uns quilos i unes arrugues de més i molt de sentit de l'humor. L'Ília odia el carnaval i els consells de l'esthéticienne, li encanta anar de compres i xafardejar amb les amigues, i s'estressa amb les festes de Nadal i les visites al ginecòleg. En canvi, li importa un rave no saber fer croquetes.'*

Dos anys més tard, l'autora de '39+1' va publicar la continuació d'aquest i el va titular '39+1+1'. La sinopsis d'aquesta continuació és: *'Les dones ho volem tot: una talla 38, èxit professional, una família feliç, ser independents i... l'amor. Encara que tinguem el cor com un colador, tornem a fer cas de les maleïdes fletxes de l'amor. Però... l'experiència és un grau! Ara, que ja tenim una edat i algun fracàs sentimental al currículum, ja no ens enamorem de qualsevol. Les protagonistes de '39+1' volen tornar-se a enamorar, amb permís de la intel·ligència, la independència i l'experiència. Un objectiu impossible? No! Llegint aquest llibre descobrireu que, en realitat, enamorar-se és fàcil... si saps com.'*

Però l'èxit dels dos llibres publicats per Sílvia Soler van fer que Catalunya Ràdio, que de la mateixa manera que Televisió de Catalunya forma part de la Corporació Catalana de Mitjans, decidís emetre la ràdionovel·la '39+1' l'any 2007. Es va estrenar

el 16 de juliol i va allargar-se fins el 2 de setembre, amb una emissió d'un capítol diari de dilluns a divendres de 13.30h a 14.00h. La ràdionovel·la compta amb 35 capítols d'uns 25 minuts de durada i està basada en les dues novel·les '39+1' i '39+1+1'.

Finalment l'any 2014 arribava la sèrie. Televisió de Catalunya descriu així la sinopsis: *"39+1' mostra el dia a dia de l'Ília (Agnès Busquets), una dona que està a punt de fer-ne 40 i que intenta ser una superwoman: vol triomfar laboralment com a coordinadora de la revista on treballa, tenir un marit que l'estimi, cuidar els seus tres fills, sortir amb les amigues i fer-se càrrec dels pares. Aconseguirà l'Ília compaginar-ho tot i sobreviure?"*

Van passar nou anys entre la publicació del llibre i l'estrena de la sèrie. Aquest pas del temps va obligar, segons l'informe publicat per Televisió de Catalunya, a posar al dia la història, a actualitzar-la i a incorporar-hi les conseqüències de la crisi econòmica que *"lògicament, afecta la vida de moltes persones i famílies en la vida real i que, per tant, també havien d'afectar la dels personatges de la sèrie si es volia aconseguir que fossin personatges versemblants."*

Albert Plans és el coordinador d'argument i guions de '39+1' i destacava a la roda de premsa de presentació de la sèrie el *"repte d'adaptar el món del llibre de Sílvia Soler, escrit en temps de la bombolla immobiliària i actualitzar-lo al moment actual i treure'n humor"*. Una sèrie on la protagonista, l'Ília, té tres móns a compaginar: la família, on de cop tot es complica; la feina i el món de les tres amigues, cada una d'elles amb les seves particularitats però complementàries i on els personatges *"tendeixen al naturalisme, però amb alguna trama més esbojarrada"* afirmava Plans.

El comunicat de premsa elaborat per Televisió de Catalunya subratlla que *"39+1' és una comèdia dramàtica que s'acosta amb humor a la realitat dels 40 anys: la família, la feina, les amistats... Una sèrie amb unes bones dosis d'humor i plena de situacions en què l'espectador es pot sentir identificat."*

Susanna Jiménez, cap de Coproduccions i Ficció de TV3, esmentava que l'estrena de '39+1' significa *"recuperar la comèdia familiar, un gènere que sempre ha tingut una bona acollida entre els nostres espectadors"*. Jiménez afirmava que '39+1' explica el món des d'un punt de vista molt femení, una característica que la diferencia de les sèries fetes fins ara, encara que *"els homes en surten ben parats"*.

El director de la sèrie, Enrich Folch, la vol allunyar del concepte de *sitcom*. És una comèdia dramàtica, que mostra les petites coses de la vida, amb un to que permet que

tots els personatges tinguin un peu a terra, assegurava Folch. *“Petites coses amb humor i amb molt de talent”*, remarcava el director de ‘39+1’.

Finalment, el director de TV3 Eugeni Sallent subratllava que l’objectiu final de la sèrie és *“entretenir, ensenyar coses de la quotidianitat, les aventures de l’Ília, una dona a punt de fer els 40, tractades de manera entretinguda i que ens ho farà passar bé”*.

Què és una sèrie avui?

Per a poder dur a terme aquest anàlisi cal saber primer què consideren els experts que és una sèrie i quines característiques la defineixen.

Manuel Antonio Pacheco Barrio, que ha publicat tres llibres relacionats amb la història i el periodisme i diversos articles analitzant les ficcions televisives, diu que *“el terme ficció pot englobar formats molt diferents, des de les telenovel·les, les telesèries, els telefilms, les mini-sèries, els drames, les comèdies, melodrames, els programes d’aventura i acció, els dibuixos animats, els policials, els de suspens, ciència-ficció, etc.”* Segons Pacheco Barrio el que tenen en comú aquests programes és que estan formats per relats, històries, que podent basar-se en situacions o personatges de la vida real, són ficticis en la mesura que no han succeït o succeeixen realment com seria el cas de la informació, on es parla de fets reals. En aquest sentit, la ficció televisiva s’assembla als contes, les novel·les, el teatre i al cinema, dels quals s’han agafat varis elements, recreant-los segons els peculiars codis televisius. (Barrio; 227)

Graciela Padilla Castillo centra les seves línies d’investigació en l’ètica audiovisual, i els estudis de gènere, entre molts altres, i considera que la crisi econòmica i la crisi d’idees cinematogràfiques són la base pel ressorgiment de les sèries de televisió (Castillo; 214).

Però què s’entén per una sèrie de televisió?

Iván Bort Gual descriu les sèries de televisió com *“discursos narratius audiovisuals de ficció serialitzada, fraccionats de forma estructurada i episòdica, continuatius i/o interdependents narrativament i/o temàtica, la ideació, producció, emissió i posterior distribució dels quals es vehicula - en una primera instància - en la disposició del discurs generat a l’interior d’un flux televisiu”*. (Bort Gual, 40)

El director de ‘39+1’, Enrich Folch, definia la sèrie com una comèdia dramàtica. Les sèries dramàtiques són, segons Bort, *“aquelles que tenen un conjunt d’espais narratius*

comuns, amb la intenció d'excloure altres formats que també formen part del gran contenidor de la ficció seriada catòdica, especialment les sitcoms i les sèries d'animació". (Bort Gual, 43) Penso que Folch no s'equivoca al descriure '39+1' com una sèrie dramàtica, ja que és una sèrie amb tres espais narratius comuns, però cal remarcar que '39+1' té també alguns punts d'humor a la narrativa que poden causar confusió a l'hora de diferenciar-la de les *sitcoms*. Segurament és per això que Folch la defineix com una comèdia dramàtica.

Ara bé, actualment les sèries de televisió són alguna cosa més que el que defineix Bort. Avui en dia aquestes s'han convertit en un producte pensat i dissenyat perquè es pugui emetre en *multiplataformes*.

Enrique Guerrero, doctor en Comunicació Audiovisual per la Universitat de Navarra, compta amb una gran quantitat d'articles sobre televisió i la indústria de l'entreteniment multimèdia, i diu que el concepte multiplataforma, aplicat a la televisió, simplement fa referència a la distribució dels continguts a través d'una varietat de dispositius. Tot i així, Guerrero subratlla que *"la senzillesa d'aquesta asserció contrasta amb la complexitat de les seves implicacions tant per a la indústria com per a la audiència."* L'opció de veure els continguts en altres dispositius no substitueix l'experiència de veure la televisió al saló de casa, sinó que l'enriqueix. Ara bé, una altra pràctica habitual apunta a l'espectador *multitasking*, és a dir, usuaris que veuen la televisió al mateix temps que naveguen per Internet o mentre comenten i comparteixen el que veuen a les xarxes socials. (Guerrero, 87).

Aquests usuaris també estan cridats a participar a '39+1' ja que, com s'explica a l'apartat de Xarxes Socials, els tres personatges femenins de la sèrie tenen un perfil propi a *Twitter* que complementa el contingut del capítol durant l'emissió.

Segons l'estudi de Guerrero 'Televidente 2.0', publicat l'any 2010, a Espanya el 35% dels usuaris reconeix comentar a les xarxes socials amb freqüència o de tant en tant, els continguts que veu a la televisió durant la seva emissió. Aquest percentatge augmenta fins a gairebé la meitat dels enquestats quan es pregunta pels comentaris realitzats sobre programes d'entreteniment, sèries o pel·lícules, encara que no s'estiguin emetent en aquell moment. (Guerrero; 87)

Això ens fa pensar que després de cinc anys de la publicació d'aquest estudi el percentatge pot haver augmentat considerablement, tot i que encara no hi ha cap estudi prou recent que pugui contrastar la informació.

La sèrie dins el context de Televisió de Catalunya

Televisió de Catalunya (TV3) és el primer canal, generalista i familiar de la Corporació Catalana de Mitjans. Creada el 1983, s'adreça a públics majoritaris i familiars i té una programació molt variada. Les seves principals apostes són els informatius, l'entreteniment i l'emissió dels principals esdeveniments esportius.

Luisa Martínez és professora de Comunicació Audiovisual a la Universitat Autònoma de Barcelona i ha publicat gran quantitat d'articles sobre el consum i la representació de la dona a la ficció. A l'estudi que va realitzar l'any 2007 sobre l'evolució de la ficció pròpia de TV3, diu que les sèries dramàtiques són juntament amb les *sitcoms* la gran aposta de la ficció de TV3. Fins l'any de la publicació de l'article, Televisió de Catalunya havia realitzat 23 sèries dramàtiques, de diferent durada, temàtiques, espais i temps, i aquestes representaven un 41% del total de la producció de ficció de la cadena. I fins l'any de publicació de l'estudi es produïa una mitjana d'una a dos sèries dramàtiques cada any des del 1985. (Martínez, 13)

Aquest estudi també reflexa que la ficció a TV3 representa un context i un temps lligats a una realitat catalana, expressa una determinada vida quotidiana amb temàtiques que són properes als catalans. En l'àmbit de les sèries de ficció es pot observar un ventall divers de la identitat cultural catalana on les representacions contextuais estan presents principalment, en els espais en els quals es desenvolupa l'acció. Això s'explica perquè els pressupostos assignats a aquests projectes permeten canviar constantment d'escenari, gravar en exteriors i en diferents comarques de la geografia catalana. (Martínez, 15)

Les xarxes socials de '39+1'

Actualment les xarxes socials s'han convertit en un factor indispensable i complementari per a totes les produccions de televisió, ja siguin ficció o informatius. La sèrie '39+1' també té representació a les xarxes socials i disposa de comptes de oficials de la sèrie a *Facebook* i a *Instagram*. Cada xarxa té un objectiu diferent i s'utilitza amb la intenció de comunicar-se amb l'espectador de diferents formes. A més, la sèrie també compta amb representació a *Twitter* a través dels tres personatges femenins principals, que disposen d'un perfil propi que utilitzen durant l'emissió dels capítols i forma part del guió.

Ja abans de la seva estrena la sèrie va tenir molta repercussió a les xarxes, aconseguint 1.400 seguidors al *Facebook*. Aquesta xarxa social serveix per compartir els vídeos i les opinions sobre la sèrie, a més de comunicar algunes notícies als seguidors. Per exemple, el 8 de març de 2015, Dia Internacional de la Dona, aprofitaven per publicar aquest missatge, en referència a les tres dones protagonistes de la sèrie. Al costat, un exemple de com s'interactua amb els espectadors per crear expectació i despertar interès pel capítol que s'emet a continuació.

Publicacions a la pàgina de Facebook de '39+1'

Com a novetat i tret diferenciador d'altres sèries produïdes per Televisió de Catalunya, les tres protagonistes femenines, l'Ília, la Bet i la Vilma també tenen el seu perfil propi a *Twitter*, que actua com una extensió d'aquesta comèdia dramàtica. A través d'aquests perfils els personatges interactuen amb la realitat i amb altres programes de TV3. És la primera vegada que s'ha utilitzat aquesta xarxa social per fer contingut guionitzat basat en una sèrie de ficció a Televisió de Catalunya.

Amb '39+1' TV3 ha fet un pas més prolongant la ficció emesa per la pantalla a un nou suport. Però malgrat aquesta aposta per ampliar el to i les vivències de la sèrie més enllà del producte audiovisual, els espectadors de TV3 que no tenen perfil a *Twitter* poden seguir perfectament la trama de la sèrie, mentre que els usuaris d'aquesta xarxa, disposen d'un afegit de ficció per gaudir del sentit de l'humor i les visions ben diferenciades de la vida, la família i la feina de l'Ília, la Vilma i la Bet.

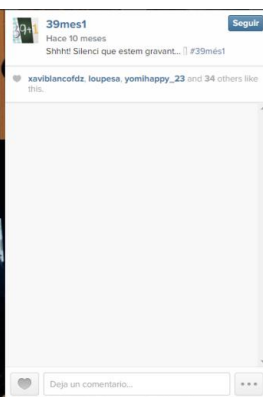

Perfil a Twitter de les tres protagonistes

Alguns dels tuits de la Vilma i la Bet. Aquí es pot veure com interactuen entre elles durant l'emissió dels capítols.

El compte d'*Instagram*, a diferència del *Twitter*, serveix per mostrar alguns dels secrets que amaga la sèrie als espectadors. Per tant, com *Facebook*, es tracta d'una xarxa externa al guió. Ja sortint dels personatges, els membres de l'equip i també els actors penjen algunes fotos referent a la producció i realització de la sèrie. Es podria dir que aquesta xarxa social fa la funció de *making of*.

Aquestes són les xarxes socials externes a la sèrie, que poden consultar tots els espectadors. Ara bé, dins el guió de la sèrie les protagonistes no apareixen utilitzant el *Twitter*. En tot cas és la Paula, companya de redacció de la Rambla qui sempre parla d'aquesta xarxa social i publica tuits al perfil de *La Rambla* o al seu perfil. Dins la sèrie, les tres protagonistes utilitzen sovint una aplicació per enviar-se missatges instantanis entre elles, a través d'un grup que anomenen 'Nenes'. Es tracta d'una *APP* molt semblant a la coneguda *WhatsApp*.

Hipòtesi inicial

Abans de realitzar l'anàlisi en profunditat de la sèrie, em baso en una hipòtesi inicial que és el motiu de tot aquest anàlisi; la posada en forma i la posada en escena mantenen els estereotips malgrat si que hi ha un important canvi en les estratègies narratives.

Primer de tot, cal definir dos dels conceptes que més es repeteixen en aquest anàlisi: posada en escena i posada en forma. La posada en escena és un concepte utilitzat tant en el cinema, com en la televisió o el teatre. A la televisió la posada en escena és el lloc de l'enquadrament on es col·loca cada element i cada actor, a més dels moviments que aquests efectuen.

Dins la posada en escena s'analitzen els decorats, el vestuari i el maquillatge i la perruqueria. També el tipus de plans que s'utilitzen, l'angulació d'aquests i el moviment de càmera.

La posada en forma és com s'utilitzen aquests elements de la posada en escena en el conjunt de la sèrie, és a dir, en el muntatge final. '39+1' té una producció de sentit concreta? La potencialitat dramàtica amb la que compta la sèrie està equilibrada amb la posada en forma? Com es representen els grans conflictes narratius? Tot això és el que s'analitzarà quan es parli de la posada en forma.

Jordi Sánchez Navarro, Doctor en Comunicació Audiovisual, descriu que la posada en escena i la posada en forma són imprescindibles per a comprendre que la càmera no es limita a fotografiar una acció, sinó que transcendeix àmpliament el fet de la fotografia. *"La mirada de la càmera crea l'espai del drama"*, com explica Josep Maria Català (Domènech; 80), *"dóna cos als vectors que el representen visualment"*. El vector es refereix a un tot en el que es conjunta acció i espai per donar lloc a una unitat del drama que s'uneix a les altres per a formar l'escena. (Navarro; 92)

A la sèrie '39+1' la posada en escena i la posada en forma no han estat motiu de reflexió específica pel que fa a la superació dels estàndards i arquetips de gènere, i això ha afavorit que es continuïn mostrant els estereotips de gènere tan habituals a la televisió en una sèrie que, en un principi, el que vol és fugir d'aquests estereotips pel que fa a la narració i a la història que explica.

Objectiu

L'objectiu d'aquest anàlisi és esbrinar de quina manera la posada en forma i la posada en escena de la sèrie '39+1' contribueixen a la creació dels personatges femenins. '39+1' és una sèrie aparentment moderna, deslliurada dels estereotips de gènere i amb protagonistes femenines potents, però aconsegueix fugir d'aquest sentit estereotipat?

Per a realitzar aquest anàlisi vaig decidir-me per la sèrie '39+1' perquè, com ja he esmentat anteriorment, es tracta d'una sèrie moderna i aparentment deslliurada dels estereotips de gènere. A continuació, es mostren tres comentaris de persones que han participat en la realització de la sèrie des de diferents perspectives que fan pensar que es tracta d'una sèrie que ha deixat de banda els estereotips de gènere, a diferència de moltes de les sèries actuals on encara estan molt presents.

'L'Ília té tres mons a compaginar: la família, la feina i les amigues. Els personatges tendeixen al naturalisme, però amb alguna trama més esbojarrada.'

Albert Plans, coordinador d'argument i guions de '39+1'

"'39+1' explica el món des d'un punt de vista molt femení, i això és una característica que la diferencia de les sèries fetes fins ara.'

Susanna Jiménez, cap de Coproduccions i Ficció de TV3

'És una sèrie bastant fidel a la realitat on els homes no en surten mal parats.'

Agnès Busquets, a La Tribu de Catalunya Ràdio

Tal i com s'explica a l'apartat que ve a continuació, hi ha una gran quantitat d'estudis que analitzen els personatges femenins a les sèries de televisió, al cinema, a la publicitat, i als mitjans de comunicació en general; però tots aquests se centren en la narrativa. És per això, que amb aquest anàlisi busco diferenciar-me d'aquestes investigacions centrant-me exclusivament en la posada en escena i en la posada en forma dels tres personatges femenins principals. Ara bé, per a dur a terme aquest anàlisi, en algun moment també caldrà fer referència a la narrativa de la sèrie i donar

alguns detalls sobre la història, per a poder entendre el millor possible el que s'investiga. Un dels objectius de l'estudi és comprovar la versemblança de la història. Realment té la voluntat de trencar estereotips?

González Requena relaciona el concepte de versemblança amb el concepte de *kitsch*. L'autor afirma que *“no importa l'experiència, ja que no pretén ocultar el seu caràcter vicari, sinó reafirmar-se en ell”*. Requena posa per exemple que *“els aplaudiments i els riures en off segueixen presents fins i tot quan es fa evident l'absència dels espectadors que puguin proferir-los”*. (Requena; 103) Aquesta idea ens fa pensar si realment s'ofereix una història versemblant també en la posada en escena i la posada en forma, o si bé per el contrari, no busca aquesta concordança.

Per tant, '39+1' és una història versemblant? Concorda la posada en escena i la posada en forma amb la narrativa? El primer impacte veient '39+1' és que la resposta a aquestes preguntes és un si. Penso que la sèrie està creada i pensada amb la intenció de trencar aquests estereotips, de mostrar realment una història versemblant. Les tres cites que s'han esmentat anteriorment de l'equip de la sèrie fan pensar que així es tracta. Amb aquest anàlisi vull contrastar aquesta opinió centrant-me en la posada en escena i la posada en forma dels tres personatges femenins principals; l'Ília, la Vilma i la Bet.

Idees principals, marc teòric i estratègies d'anàlisi

En aquest apartat es mostren els conceptes clau per entendre aquesta investigació, complementats amb diverses afirmacions d'autors molt diferents. Es fa un repàs per algunes de les principals teories i estudis que s'han publicat fins ara que tracten sobre la perspectiva de gènere a la ficció internacional i estatal i més concretament de la posada en escena i de la posada en forma d'aquestes.

Les diferències de gènere

Barrie Gunter, Doctor en Psicologia per la *University of East London*, ha publicat nombrosos articles sobre la violència als mitjans, l'impacte de la difusió de notícies o l'impacte dels nous mitjans interactius, entre molts altres temes. L'autor diu que un aspecte fonamental del desenvolupament social dels humans és aprendre a comportar-se de formes admeses socialment i culturalment com acceptables pel seu sexe. Totes les societats transmeten als individus joves una definició del que és masculí i femení. Ara bé, des d'un punt de vista sociològic aquesta definició tradicionalment l'han transmès els pares, els companys, l'escola o l'església. Actualment també ho fan els *mass media* però utilitzant processos diferents dels tradicionals.

Gunter esmenta que totes les societats transmeten rols i trets característics per homes i dones. A la societat occidental, s'han considerat durant molt de temps trets masculins l'agressivitat, la competitivitat, la independència i l'auto-confiança, i s'han considerat femenins la cura, la discreció, l'amabilitat i ser xerraire. En quant a rols, les dones s'han considerat responsables de la casa i la cura dels nens i els homes com a proveïdors.

Ara bé, des d'un punt de vista psicològic, Gunter considera que una de les majors diferències de gènere estudiada és la orientació aconseguiment - afiliació (*achievement-affiliation*). Se suposa que els homes estan més orientats cap a l'aconseguiment i les dones cap a l'afiliació; els homes veuen com una amenaça les situacions d'afiliació per por de quedar atrapats i les dones les veuen com una protecció davant el risc d'aïllament. En el cas de '39+1' les tres protagonistes adopten clarament aquesta actitud d'afiliació tant elles que s'ho expliquen tot i comparteixen un mateix grup a través del qual s'envien missatges instantanis, com en l'entorn.

Estudi dels personatges femenins

Els estudis que analitzen la construcció de gènere a la televisió no són molt freqüents, i els que existeixen se centren principalment en la informació i la publicitat. Tot i així, si que és més freqüent trobar-ne a països anglosaxons, sobretot durant els anys 80, com per exemple els de Gerbner i Signorielli (1979), Greenberg (1980), Morgan (1982) o Gunter (1986).

Ara bé, com ja s'explica a l'objectiu, aquest estudi intenta escapar-se de l'anàlisi *narratològic* com a únic espai. Busco trobar en la producció i realització el sentit estereotipat d'aquests personatges femenins i mostrar com perviuen els estereotips de gènere en els personatges aparentment deslliurats de la pressió sexual, social, etc.

Però què entenem per estereotip? Segons Barker un estereotip implica la reducció de la persona a una sèrie de característiques de caràcter exagerats, generalment negatius. Així, *"l'estereotip redueix, es queda amb allò essencial, naturalitza i fixa la 'diferència'"* (Hall, 1997c, 258) i *mitjançant l'operació del poder, marca els límits entre allò normal i allò 'abjecte', entre 'nosaltres' i 'ells'*. (Barker, 166). Chris Barker és professor d'Estudis Mediàtics i Culturals a la Universitat de Wollongong (Austràlia) i a centres d'educació superior al Regne Unit.

Elena Galán, professora de Comunicació Audiovisual a la Universitat Carlos III de Madrid, descriu que els estereotips de gènere estan tan interioritzats a la nostra cultura, que es transmeten sovint d'una manera indirecta i precisen anàlisis profunds i elaborats per a poder ser detectats, corregits i adaptats a les noves circumstàncies socials. (Galán Fajardo, 231)

Diana Meehan va analitzar els estereotips dels que sol ser objecte la dona a la televisió d'Estats Units. El seu estudi combinava un anàlisi quantitatiu, que comptava el número i el tipus de representacions de la dona, amb una interpretació qualitativa dels rols i el poder (o absència de poder) de la dona dins aquestes representacions. (Barker; 166)

Meehan considera que els següents estereotips són els més freqüents: (Barker, 167)

- La 'imp': rebel, asexual, 'marimacho'
- La bona esposa: domèstica, atractiva, centrada en la llar
- La arpin: agressiva, soltera
- La 'zorra': sinuosa, mentidera, manipuladora
- La víctima: passiva, objecte de violències i blanc d'accidents

- L'esquer: aparentment desvalguda, però en realitat forta
- La sirena: amb les seves armes sexuals porta els homes a la perdició
- La cortesana: freqüenta les sales de ball, els cabarets, els prostíbuls
- La bruixa: té un poder extraordinari però està sotmesa a l'home
- La matriarca: autoritat en l'àmbit familiar, major, asexual

Meehan, per tant, suggereix que les representacions a la televisió de la dona 'bona' la fan aparèixer com una submisa, sensible i domesticada, mentre que la dona 'dolenta' és rebel, independent i egoista. (Barker, 166)

Per altra banda, Margaret Gallagher, investigadora, escriptora i consultora especialitzada en gènere i mitjans, considera que als mitjans de comunicació apareix una persistent imatge global de la dona com un ser maniqueament mercantilitzat i estereotipat en termes de 'bona' o 'dolenta'.

Segons Gunter, els estereotips de rols de gènere (*gender-role stereotyping*) són a l'origen de moltes pràctiques que limiten les perspectives professionals de les dones. Alguns investigadors afirmen que els *mass media* contribueixen molt a mantenir els estereotips dels rols de les dones i els punts de vista patriarcals sobre les dones i la feminitat.

Gunter diu que els estudis sobre la representació dels sexes a la TV, en programes de ficció i anuncis, han mostrat, en el cas de les dones, una remarcable tendència als estereotips. Això ha portat, als autors interessats en l'eliminació dels estereotips de gènere, a demanar reforçar l'equilibri en la representació a la TV dels rols tradicionalment associats a un o a l'altre gènere. Les sèries de Televisió de Catalunya, sobretot als anys 90, han dut a terme un gran esforç de 'modernització' de la societat, presentant personatges normalment poc habituals a les sèries d'aquella època com immigrants, homosexuals, drogoaddictes, discapacitats físics o mentals i també situacions conflictives socialment.

Aquests estudis dels quals parla Gunter, han detectat dues característiques principals; la primera és que apareixen moltes menys dones que homes en els programes de ficció i habitualment en molt pocs rols, sovint a casa i no a la feina. I la segona és que a les dones se les representa com incompetents, especialment quan apareixen fora de rols familiars o maritals. En el cas de '39+1' la majoria de personatges són femenins i gran part de l'acció succeeix a La Rambla, la redacció on treballen l'Ília i la Vilma i que està formada principalment per dones tot i que el director és un home.

Gunter afirma així mateix que les dones a la televisió tendeixen a ser més joves que els homes i són escollides pel seu atractiu físic. Els homes, en canvi, es presenten com agressius, competents i disposats a ajudar mentre que les dones es mostren passives i submises. També se les mostra menys en rols ocupacionals. Aquests aspectes també es noten a la publicitat televisiva, on les dones no són tant infra-representades, però hi ha diferències en quant a gènere en les característiques i els rols representats. Tant homes com dones tendeixen a ser joves. L'àmbit de competència femenina (on són competents) tendeix a ser limitat a menjar, productes per la llar i de bellesa. Als homes se'ls presenta més sovint com figures d'autoritat.

A '39+1' s'han trencat aquests esquemes ja que tot i que les protagonistes tenen un gran atractiu, no coincideixen amb els models o cànons de bellesa anglosaxons.

'Goffman ha estudiat com aquesta representació d'homes i dones a la publicitat pot reflectir, i possiblement reforçar, certes distribucions de poder i de rols. Conclou que es reforcen els estereotips de gènere'. (Gunter,B.) Les tècniques utilitzades són les següents:

- Amb tècniques de càmera es remarca l'alçada i la mida dels homes
- Les dones gesticulen sovint cap a l'home remarcant submissió i disposició a ser educades (instruïdes) per ell
- Sovint les dones apareixen assegudes i els homes drets o caminant
- També altres aspectes d'expressió no verbal reforcen les característiques anteriors

Però tornant als mitjans de comunicació, a Catalunya segons l'estudi *'Los roles ocupacionales de la ficción seriada en Cataluña'* a les emissions de ficció seriada dels canals públics és més freqüent veure a dones en professions relacionades amb la llei que a homes. Tot i així, els homes ocupen més posicions estratègiques en el sector empresarial. Ara bé, el 100% dels professionals dedicats a tasques administratives són dones, i pel que fa al clergat aquest només apareix representat a través de treballadors masculins. L'estudi l'han dut a terme tres professores del departament de Comunicació Audiovisual de la Universitat Autònoma de Barcelona, Núria García, Maddalena Fedele i Xiana Gómez. (García-Muñoz, N., Fedele, M., & Gómez, X. ; 7)

José Javier Sánchez Aranda és membre de la secció d'Història de la *International Association for Mass Communication Research* i fundador i membre actual de la *Asociación de Historiadores de la Comunicación*. Al llibre *'Las mujeres en la ficción televisiva española de prime time'* de Sánchez Aranda arriba a la conclusió que a les

sèries de producció pròpia espanyoles no existeix 'infrarepresentació' de la dona davant l'home a les sèries analitzades (Águila Roja (TVE), Gran Reserva (TVE), Los Protegidos (Antena 3) i Aída (Telecinco)), ja que un 48% dels personatges són femenins. Sánchez Aranda explica també que els papers tradicionals establerts per Graydon es mantenen, en part a la representació de la dona com una mare, però que han patit canvis considerables pel que fa a la dona com a esposa i com a objecte sexual. (Hidalgo Marí, 3)

La ressenya de Tatiana Hidalgo Marí sobre el llibre de Sánchez Aranda esmenta que cada vegada és més comú detectar personatges femenins protagonistes que responen a l'estàndard racional. (Hidalgo Marí, 3)

Una de les representacions més poderoses i influents de la dona que promou la televisió occidental, i sobretot la publicitat, és el cos esbelt com a norma cultural disciplinària (Bordo, 1993). És a dir, un cos esbelt, la dieta i l'autocontrol s'han convertit en unes preocupacions de primer ordre per a la cultura mediàtica occidental, de la mateixa manera que la obsessió per un "*perfil corporal més ajustat, més fi i més cenyit*". (Barker, 170).

Ara bé, Woodward (1997) observa l'emergència d'una nova representació, 'la mare independent', que no és una idealitzada figura domèstica que només es preocupa per cuidar els seus fills, sinó que, més aviat és una representació que advoca per la independència i el treball de la dona/mare. Segons Woodward, el plaer d'aquesta posició de subjecte és quàdruple (resideix en quatre fantasies diferents): ser mare, tenir una carrera, poder explorar la pròpia individualitat i ser atractiva. (Barker, 172).

Woodward defineix clarament el personatge de l'Ília Martí, una dona que als seus quaranta anys se sent pressionada pel fet de que és mare, però que encara està en ple desenvolupament de la seva carrera professional. A més, en molts moments al llarg de la sèrie se sent poc presumida, o que disposa poc temps per poder dedicar-se a ella mateixa i a cuidar-se.

Els estudis culturals han explorat la representació de la dona a la cultura popular i en l'àmbit de la literatura, arribant a la conclusió de que al llarg del planeta, la dona ocupa unes posicions de subjecte construïdes per a ella que la redueixen al comès patriarcal de la domesticitat i de l'embelliment corporal. I cada vegada més a Occident, les posicions de la dona se centren en ser mare, tenir una carrera, ser capaç d'explorar la pròpia individualitat i ser atractiva. (Barker, 181).

Agnès Varda, una de les grans cineastes, la veritable fundadora de la 'Nouvelle Vague' afirma que una dona no s'ha de definir per aquells que la miren, pels ulls de l'home que l'ha oprimit. El primer gest feminista és l'acte de decidir mirar, i decidir que el món no es defineix per com veu la gent sinó per com els veu un mateix. (Filmar Deseo de Marie Mandy) Segons Baillargeon, les dones no han tingut la oportunitat de desitjar. Els hi deien el que havien de desitjar (Paule Baillargeon; Filmar Deseo de Marie Mandy)

Jesús González Requena diu que l'espectacle consisteix en la posada en relació de dos factors; una determinada activitat que s'ofereix i un determinat subjecte que la contempla. Així neix l'espectacle i la dialèctica d'aquests dos elements que es materialitza en la forma d'una relació espectacular. (González Requena, 55)

Gérard Imbert és professor a la Universidad Carlos III de Madrid i catedràtic en Comunicació Audiovisual i diu que el discurs televisiu ha passat a tenir una funció espectacular, bolcada cap a una posada en escena de la realitat, en la línia del model cinematogràfic de Hollywood, d'amplificació de la realitat en la representació dels objectes, a la funció especular, mitjançant processos d'*especularització* del propi subjecte i del mateix mitjà, que es complauen en una representació narcisista. (Imbert; 15)

González Requena diu que resulta fàcil descartar tres sentits del subjecte que no són interpel·lats per l'espectacle; el gust, l'olfacte i el tacte. L'espectacle sembla constituir-se en la distància, i aquesta es fa present amb la oïda: quan l'escoltem, la veu de l'altre materialitza una distància respecte al seu cos. En una multitud d'espectacles el so té un paper notable, però en tots ells l'oïda comparteix tasca amb la vista, i és la visió del cos que actua el que certifica en tots aquests esdeveniments el seu caràcter espectacular. La vista per tant, es presenta en tots els casos, com el sentit rei, com aquell sobre el qual el subjecte es constitueix en espectador. (González Requena, 57)

És doncs fonamentalment a través de la posada en escena, que l'espectador/a veu els personatges femenins i els interpreta d'una forma o altra.

Existeixen dues formes, o dos àmbits de l'experiència perceptiva humana: l'experiència perceptiva directa, és a dir, la construcció de les imatges perceptives del món, i l'experiència perceptiva de la representació visual, és a dir, la percepció de representacions d'imatges mediadores entre les construïdes per la percepció i el món referencial. Durant el Renaixement apareix un nou problema; el nou sistema de representació és intensament analògic amb la percepció visual; l'ull comença a

enganyar-se, a confondre la representació amb el referent: lo imaginari emergeix en un terreny que fins el moment estava dominat per allò simbòlic. (González Requena, 76-77)

Segons Requena el que diferencia la pintura, la fotografia o l'escultura dels espectacles és un cos que actua, que treballa i que es dirigeix a l'espectador. És el cos el que treballa i s'exhibeix allò que constitueix, en presència de la mirada de l'espectador, la relació espectacular. (González Requena, 57)

Una mirada, una distància, un cos que s'exhibeix afirmat com una imatge que fascina. Aquests són els elements necessaris per a una situació de seducció, perquè el que pretén el cos que s'exhibeix és seduir, és a dir, atraure i apropiat-se de la mirada desitjant de l'altre. (González Requena, 65)

Ara bé, aquesta seducció per part dels personatges de la sèrie ve donada i ordenada des del moment en què es crea el personatge o l'acció.

Segons Imbert la televisió funciona, per una banda, com a escenari en el que es projecten les passions; és a dir, s'exacerben, es teatralitzen, de forma espectacular i només així és com cobra sentit. Però també funciona per altra banda, com un mirall, en el que em projecto, en el que em veig constantment representat, duplicat,...i és cada vegada més aquesta funció la que predomina fins a instal·lar amb el mitjà una relació narcisista. La dificultat actual és reduir aquesta complexitat; i per això Imbert en cita algunes (Imbert, 38):

- La capacitat que té el mitjà de construir la seva pròpia realitat a través de la posada en discurs i la posada en relat
- L'emergència d'allò privat en el discurs públic
- La fascinació per el desordre
- La hibridació dels gèneres, amb la dilució de les fronteres entre informació i entreteniment
- La creació de 'mons possibles', de l'ordre d'allò imaginari, però ancorats a la realitat, amb la difusió de les fronteres entre realitat i ficció

Imbert diu que el cos és un element de dispersió: distreu, detrau l'atenció cap a una altra dimensió, que no és la discursiva, racional, sinó l'emotiva, sensitiva i, sobretot, la imaginària. El cos reflexa els estats d'ànim i cristal·litza les tensions, traduïdes en una relació que pot ser eufòrica o bé disfòrica. (Imbert, 141)

El mateix autor esmenta que el cos és segurament el gran referent del discurs televisiu, fins i tot més que en el cinema. El cos és el gran envit de la *hipervisibilitat* televisiva, en una relació, bastant ambivalent, objecte d'elisió i conquesta al mateix temps: eludit a la representació informativa o per el contrari, ostentat en l'entreteniment, posat a prova, física i moralment en els concursos, i objecte de seducció en els programes de convivència. (Imbert, 142)

Moltes vegades, aquest cos objecte de seducció es mostra a partir del vestuari que utilitza el personatge. Veurem com a '39+1' el vestuari juga un paper important pel que fa a la arquetipització d'aquests tres personatges femenins. Per exemple, el personatge de la Bet, tal i com s'explica detalladament a l'apartat dels resultats, juga amb el seu fons d'armari a l'hora d'interpretar el paper de dona romàntica, dolça i treballadora, o bé a l'hora d'interpretar el paper de dona atractiva, provocativa i a vegades interessada.

Però cal tenir en compte que tots aquests aspectes de la sèrie acaben estan dirigits per Enrich Folch, el director. A diferència del llibre, que està escrit per una dona, la sèrie està dirigida per un home. Ha provocat això que canviï la perspectiva de la narrativa? Hi té a veure el sexe del director o escriptor a l'hora d'explicar una història? Segons Sally Potter, directora de cinema, el que sol haver-hi a les pel·lícules o sèries dirigides per dones són personatges femenins més interessants i desenvolupats. Potser com a regla general, hi ha més interès en la sotilesa de l'experiència, els sentiments sotils. La vida amagada d'un personatge, la realitat amagada d'una situació. (Filmar Deseo de Marie Mandy)

En aquest cas Sílvia Soler afirma que els personatges són exactament com ella se'ls havia imaginat, i coincideix i afirma que els personatges que ella havia creat no han canviat quan Enrich Folch els ha traslladat a la pantalla.

Desenvolupament

Metodologia

L'anàlisi dels personatges femenins de la sèrie '39+1' se centra en les tres dones protagonistes; l'Ília, la Vilma i la Bet. L'estudi analitza la posada en escena d'aquests tres personatges femenins, ja que la resta són secundaris i tot i aparèixer en gairebé tots els capítols no estan destinats a ser motors de l'acció.

En primer lloc he realitzat un anàlisi de la construcció que presenten els tres personatges principals i seguidament passo a comentar la posada en escena i la posada en forma d'aquests.

Els capítols mostra que he analitzat són els 13 capítols que formen la primera temporada de '39+1'. Per a dur a terme aquest estudi agafo la sèrie com a conjunt, posant d'exemple algunes escenes o moments de capítols concrets.

Fitxa tècnica

Títol: '39+1'

Dia d'emissió: Dilluns

Hora d'emissió: 22.35h – 23.35h

Durada del capítol: Entre 47 i 56 minuts

Estrena: 12 de maig de 2014

Capítols: 13

Director: Enrich Folch

Canal i plataformes d'emissió: S'emet pel canal públic generalista TV3 de Televisió de Catalunya, Corporació Catalana de Mitjans. També s'emet per dispositiu mòbil o tauleta a través de l'aplicació de TV3. Les plataformes d'emissió són la TDT, Internet (consum en directe i en diferit – a la carta -, sempre en *streaming*), i Telefonía Mòbil 3G, disponible en qualsevol *smartphone* o tauleta amb tecnologia 3G a través de l'aplicació TV3. En aquesta aplicació es pot veure el contingut en directe o en diferit - a la carta -.

Forma de realització: Gravada

Producció: Diagonal TV i Televisió de Catalunya

Xarxes socials: Facebook. *Twitter* i Instagram

Els capítols es van emetre setmanalment, exceptuant el capítol 10 i 11, que es van emetre seguits el mateix dilluns 21 de juliol de 2014, i el capítol 12 i 13, que també es van emetre un darrera l'altre el dilluns 28 de juliol del 2014.

Mètode d'anàlisi

Tal com ja s'ha esmentat anteriorment, per a dur a terme aquest anàlisi s'ha utilitzat una plantilla per a l'anàlisi dels personatges femenins principals; l'Ília, la Vilma i la Bet. A la primera part d'aquesta plantilla es mostra una fitxa amb les dades més bàsiques i a la segona part és on s'analitza la posada en forma i la posada en escena d'aquests.

Seguidament, es mostra el model de la plantilla d'anàlisi que s'ha utilitzat i a continuació, l'anàlisi dels tres personatges femenins principals.

NOM DEL PERSONATGE

CONSTRUCCIÓ DEL PERSONATGE	Edat	
	Ocupació	
	Actitud	
	Aparença física	
	Posició en l'espai i el temps	
FUNCIÓ / PAPER DEL PERSONATGE EN EL CONJUNT DE LA SÈRIE		
POSADA EN ESCENA DEL PERSONATGE		
POSADA EN FORMA DEL PERSONATGE		

ÍLIA (CECÍLIA) MARTÍ

CONSTRUCCIÓ DEL PERSONATGE	Edat	39 anys / 40 anys (Capítol 13)
	Ocupació	Redactora / Coordinadora de 'La Rambla'
	Actitud	Responsable, orgullosa, insegura.
	Aparença Física	Morena amb el cabell llarg i llis fins a les espatlles. Normalment porta el cabell deixat anar, excepte quan està per casa que es fa algun recollit. Estructura i complexitat normal d'una dona de 40 anys. No excessivament prima ni tampoc grassa. Li agrada veure's bé però no cuida excessivament el seu físic. Normalment vesteix pantalons, camisa o samarreta i americana per anar a treballar. Alguns dies també utilitza faldilles per sota el genoll. Sempre porta dos braçalets que li han fet les seves filles.
	Posició en l'espai i el temps	És el fil conductor de la història. Quan comença la sèrie ella somia que arribi el dia que compleixi 40 anys, però el seu aniversari no arriba fins l'últim capítol.

FUNCIÓ / PAPER DEL PERSONATGE EN EL CONJUNT DE LA SÈRIE	És la protagonista de la sèrie i aquesta gira entorn ella. És mare de família, apunt de complir 40 anys, treballadora al setmanal 'La Rambla', insegura però lluitadora. Després de intentar-ho amb un segon matrimoni aquest arriba a la fi. Ha de lluitar per conservar la seva feina i arribar a ser la Coordinadora de La Rambla. A l'Ília la veiem a casa seva, a la rambla i al Betaquí (el bar de la Bet). Apareix en tots els espais ja que és el fil conductor de la sèrie.
POSADA EN ESCENA DEL PERSONATGE	Normalment apareix en un pla mig, com la majoria dels personatges. El primer capítol està dedicat a l'Ília i a explicar com és aquest personatge i què fa en el seu dia a dia. Es presenta com una dona angixada per l'edat, atabalada perquè ha de combinar la feina, les amigues i la família, i una mica insegura d'ella mateixa quan finalment no aconsegueix la feina que tan desitjava. Sovint, quan vol mostrar-se que l'Ília té superioritat davant algú altre s'utilitzen plans lleugerament contrapicats.
POSADA EN FORMA DEL PERSONATGE	Al tractar-se del personatge que és el fil conductor de la sèrie, s'ha intentat que la posada en forma sigui bona. S'han tractat els plans on apareix l'Ília, canviant l'angulació segons l'actitud que es vol mostrar del personatge i fent moviments de càmera. En el recorregut de l'Ília des del principi de la sèrie fins al final es nota i es fa present una evolució del personatge. L'Ília, com ja he esmentat, és la protagonista de la sèrie i per tant, ocupa la major part del temps.

L'Ília Martí està a punt de fer 40 anys i està casada amb el Joan Salvans amb qui té dues filles petites; la Berta i la Maria. També té un altre fill, l'Octavi, adolescent i fill d'un matrimoni anterior amb l' Isaïes. Fa quinze anys que treballa a la redacció de la revista setmanal 'La Rambla'.

És una dona orgullosa, insegura, i rancorosa. A vegades es podria dir que té mala sort i és una mica maldestra. Està molt implicada amb la seva feina i és una persona molt responsable. Sempre arriba tard a casa i continua treballant encara des de casa fins tard si li ha quedat alguna cosa pendent per l'endemà. A vegades és una mica egoista. Les dues millors amigues de l'Ília són la Vilma, amb qui treballa a 'La Rambla' i la Bet, la propietària del bar 'Betaquí'. Aquestes tres amigues s'ho expliquen tot i tenen un grup de missatges instantanis que anomenen 'Nenes' i on comparteixen el que volen en qualsevol moment. A través d'aquest grup convoquen les seves 'reunions' o 'trobades' urgents al Betaquí.

Pel que fa al físic, l'Ília és senzilla però presumida. Com que és insegura, es veu una mica grassoneta, tot i no estar-ho. Per exemple, en el capítol 4 veiem com el Manel ofereix sacarina a l'Ília. Ella li respon que si la veu grassa. El Manel li respon que no, tot sorprès, però quan el Manel no la veu, ella agafa la sacarina d'amagat i l'afegeix al cafè. Aquest fet demostra la inseguretat de l'Ília amb ella mateixa i amb el seu físic. Aquest petit complex ve donat per l'edat. És una dona apunt de fer 40 anys, mare de tres fills i que té un cos proporcional i representatiu del de les dones amb aquestes circumstàncies. Però tot i ella no veure's malament, si que en algun moment donat on li falta aquesta confiança amb ella mateixa, la inseguretat física torna a aparèixer a la seva ment (Capítol 4). Quan està a casa porta el cabell recollit però quan ha de sortir al carrer o fora de casa sempre el porta deixat anar.

Al principi de la sèrie l'Ília es presenta com una dona treballadora i familiar, però tot i així es mostra que la relació amb el Joan no està passant pel millor moment, segurament perquè els dos no saben combinar la feina i la família d'una manera correcta. A més, el Joan és un home que no ajuda a casa i tampoc es cuida de les nenes, però segurament això també és així perquè l'Ília ho permet; prefereix cuidar-se'n ella i anar més ràpid que no que en Joan n'apregui. Però quan sembla que al capítol 7 la relació entre ells dos millora, l'Ília s'adona que sent atracció pel Manel i com que no és una dona conformista, sinó que és lluitadora i una mica egoista en el bon sentit de la paraula, el penúltim capítol veiem com l'Ília evoluciona i es decideix a trencar la relació amb el seu marit. A més, la separació entre l'Ília i el Joan provoca que tan un com l'altre es preocupin per tirar la família endavant i cuidar-se de les

coses de casa. Per tant, el personatge de l'Ília evoluciona al llarg de la sèrie pel que fa a la família.

En quant a la feina, al llarg de tota la temporada l'Ília també evoluciona. El primer capítol sembla una dona insegura d'ella mateixa i que té por de la responsabilitat que li comportarà ser la nova coordinadora. L'últim capítol en canvi, ja veiem a una Ília més segura d'ella mateixa i amb força i capacitat per convertir-se en la nova coordinadora després de la marxa inesperada del Manel.

A '39+1' abunden les mentides i l'Ília no és una excepció. A vegades amaga coses al Gràcia per cobrir els seus companys de feina, o per por a perdre la feina. Quan l'Ília està angoixada o bé té ansietat pot adoptar dos comportaments; o bé menjar sense parar bastonets de xocolata, o bé deixar de menjar. L'Ília és una persona inestable perquè a vegades és positiva però altres dies ho veu tot malament i sempre pensa el pitjor. Això depèn de com està ella amb si mateixa; si està contenta, alegre i les coses li van bé és positiva, però si està preocupada o angoixada ho veu tot malament. L'estat d'ànim influeix en la seva forma de pensar i de veure les coses. Pel que fa als altres, l'Ília sempre és una persona que els anima a tirar endavant i els hi dóna confiança. Aquest canvi entre l'Ília negativa i la positiva es produeix a mesura que va transcorrent la sèrie. Al principi el personatge de l'Ília és negatiu i pessimista però poc a poc va aprenent a valorar-se ella mateixa i va adoptant aquesta actitud més optimista.

A l'últim capítol, l'Ília és una dona nova. Presenta una imatge totalment renovada després de mig any des de la separació amb el Joan. En aquest cas porta els cabells recollits i vesteix més moderna. Una camisa per dins els pantalons, més maquillada i unes arracades amb forma d'aro diferents a les que solia portar. La camises que porta a partir d'ara són de colors més vius, porta unes botes modernes i surt més de festa. El Joan continua volent tornar amb ella però l'Ília ja té clar que no.

VILMA SORELLA

CONSTRUCCIÓ DEL PERSONATGE	Edat	41 anys
	Ocupació	Periodista. Redactora a La Rambla.
	Actitud	Extravertida, sensual. Orgullosa. Infidel al seu marit.
	Aparença física	Morena amb els cabells llargs i llisos fins les espatlles. Bastant semblant a l'Ília físicament, ja que també vesteix amb pantalons, camisa i americana. Li agrada portar complements, normalment la veiem amb collarets vistosos. Estatura normal d'una dona de 41 anys. No excessivament prima ni tampoc grassa.
	Posició en l'espai i el temps	La Vilma apareix des del capítol 1. Poc a poc es va descobrint com és el personatge. Al principi no se sap que està casada amb en Claudi ni que té fills. Al capítol 8 coneixem el seu marit, i també anem descobrint mica en mica que ha tingut i segueix tenint molts amants. Ho donaria tot per les seves amigues. A la Vilma només la veiem quan està a La Rambla o bé quan està al bar de la Bet. No és un personatge que evolucioni molt al llarg de la sèrie.

FUNCIÓ / PAPER DEL PERSONATGE EN EL CONJUNT DE LA SÈRIE	La Vilma és l'amiga esbojarrada de l'Ília. Es coneixen des que anaven a la Facultat i sempre han treballat juntes a la Rambla. És una dona lluitadora i viu el moment, anima a la Bet i a l'Ília a gaudir del dia a dia. Tot i que ho donaria tot per les seves amigues, és orgullosa. Està casada amb un polític, fet que la dota d'oportunitats i li obre portes a la classe alta. És la que aconsella a les seves amigues sobre les seves relacions de parella. A la Rambla, sempre està al costat de l'Ília i juntes li porten la contrària al seu cap, el Gràcia. A vegades s'aprofita dels becaris per tal de fer menys feina però no sempre li surt bé. Lluita per les seccions que són seves i no suporta que li prenguin allò que és seu.
POSADA EN ESCENA DEL PERSONATGE	La Vilma és una dona senzilla, que no vesteix extremadament. En el seu cas, el vestuari no hi juga un paper important. Sempre se la presenta amb el mateix tipus de pla mig o general, i no es juga amb el moviment de la càmera. És el personatge que porta l'humor i la ironia a totes les situacions, fins i tot quan les seves amigues estan deprimides.
POSADA EN FORMA DEL PERSONATGE	La Vilma és una dona esbojarrada, que no es preocupa sinó que busca solucions. És una de les amigues íntimes de l'Ília i es coneixen des de que estudiaven periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona. Però a diferència de l'Ília, ella no és el fil conductor de la història. És per això que la posada en forma de la Vilma no és gens original. No es juga amb el vestuari ni tampoc amb l'angulació, el tipus de plans o el moviment. Els plans de la Vilma són mitjos o generals i tot i ser un personatge amb potencialitat dramàtica, la posada en forma no està al mateix nivell.

BET RODRÍGUEZ

CONSTRUCCIÓ DEL PERSONATGE	Edat	35 anys
	Ocupació	Antropòloga. Propietària i cambrera del bar Betaquí.
	Actitud	Positiva. Romàntica. Enamoradissa. Innocent però a l'hora atrevida i provocativa.
	Aparença física	Cabell llarg fins al pit i ondulat. Cuida bastant el seu físic. Quan treballa al bar la veiem amb davantal però arreglada. Quan surt del bar s'arregla. És presumida, i li agrada cuidar-se i vestir-se sexy i provocativa per agradar als homes. Sovint porta el cabell recollit perquè treballa al bar.
	Posició en l'espai i el temps	La Bet apareix al primer capítol. Al principi coneixem una Bet molt romàntica, amb poca experiència en relacions llargues, i innocent. Però poc a poc es va descobrint una Bet més desvergonyida, provocativa i interessada. A la meitat de la sèrie li entra l'instint maternal i decideix que vol ser mare soltera. Al primer moment, tots els homes li semblen l'amor de la seva vida, però al cap de poques hores descobreix que no són com es pensava. És per això que no vol cap relació seriosa. És per tant, un personatge que evoluciona al llarg de la sèrie. L'últim capítol ja veiem una Bet embarassada de 7 mesos.

FUNCIÓ / PAPER DEL PERSONATGE EN EL CONJUNT DE LA SÈRIE	La Bet és l'amiga que representa la dolçor. Somia amb una relació ideal i és molt romàntica. Sempre aporta aquesta opinió innocent i de bona fe. Es diferencia de l'Ília i la Vilma, perquè no treballa allà mateix i tampoc té una família a la que cuidar. És la propietària del bar on les tres amigues van a compartir opinions, a distreure's i a riure. A la vegada però, aporta a la sèrie la màgia que suposa tenir l'esperança de conèixer l'amor de la seva vida. Està en una altra etapa diferent a la de la Vilma i l'Ília que ja tenen una família. La Bet evoluciona al llarg de la sèrie, ja que decideix buscar l'home ideal que pugui ser el pare dels seus fills, tot i que ella vol ser de moment mare soltera.
POSADA EN ESCENA DEL PERSONATGE	La Bet tampoc és el fil conductor de la història, per tant els tipus de plans, moviments de càmera i angulació no difereixen dels de la Vilma i la resta de personatges secundaris. En canvi, el personatge de la Bet sí que té un paper important pel que fa al vestuari. Ella en fa un ús diferent per a cada situació que se li presenta a la vida, ja sigui anar a treballar, fer exercici o bé tenir una cita.
POSADA EN FORMA DEL PERSONATGE	La Bet és dolça, romàntica i innocent. Es podria dir que té més importància a la sèrie que la Vilma, ja que coneixem l'espai on treballa tot i no ser el mateix de l'Ília. A més, veiem escenes de la seva vida personal, a diferència de la Vilma a qui veiem només quan està amb l'Ília o amb la Bet. La potencialitat dramàtica que també dona la Bet sí que la veiem més igualada amb la seva posada en escena i en forma, sobretot amb el paper que hi juga el vestuari.

La narrativa de '39+1'

La sèrie '39+1' compta amb tres parts molt ben diferenciades en quant a la narrativa. Entre el plantejament i el nus hi ha un gir petit que fa diferenciar una part de l'altra, però entre el nus i el desenllaç hi ha un gir molt més marcat, que es pot anomenar i designar com el clímax o punt àlgid de la sèrie, que és on canvien les coses per complet. A continuació es mostra una taula d'elaboració pròpia que mostra de forma molt clara i resumida les trames principals de la història i com evolucionen al llarg de la sèrie.

PLANTEJAMENT	NUS	CLÍMAX	DESENLLAÇ
Ília no aconsegueix ser la coordinadora	L'Ília accepta el Manel com a coordinador	Manel dimiteix	Ília nova coordinadora de La Rambla
Ília i Joan estan malament	Ília i Joan recuperen la seva relació	Ília i Joan se separen	Ília es retroba amb el Manel. Joan continua amb l'esperança de recuperar l'Ília
Bet romàntica i innocent	Bet té cites amb molts homes	Bet es queda embarassada	Bet està embarassada de set mesos
Manel nou coordinador de La Rambla	Manel s'adapta al seu nou càrrec	Manel marxa a Sydney	Manel torna a Barcelona
Joan perd la feina	Joan busca feina	Joan troba feina	Joan tira endavant la seva nova empresa

Aquesta taula mostra quins són els personatges que evolucionen al llarg de la sèrie i com interactuen entre ells. Veiem que la Vilma, una de les tres dones protagonistes, és un personatge que no evoluciona i que la seva trama tampoc és imprescindible a la història de la sèrie entesa com a conjunt.

Vestuari

Pel que fa al vestuari, aquest juga un paper important a la sèrie. Els tres personatges femenins vesteixen de manera diferent, molt d'acord amb el rol que ocupen dins la sèrie. Segons el vestuari que utilitzen en cada moment de la trama, aquest ajuda a interpretar com se senten les protagonistes. És per això que el vestuari serveix per *arquetipitzar* els personatges. El cas més clar és el de la Bet, però a continuació passem a analitzar la roba dels tres personatges femenins detalladament.

L'Ília és la dona responsable i treballadora i gairebé sempre vesteix amb pantalons, camisa i americana per anar a la feina. Si es tracta d'una ocasió especial, com per exemple, en el capítol 1 on en un principi es convertirà en la nova coordinadora de 'La Rambla', utilitza una faldilla texana per sota els genolls, amb l'habitual camisa i americana. Un altre exemple el trobem al capítol 9 quan es prepara per anar a una cita amb en Manel, que es posa un vestit color *bordeaux* de fa anys. Aquest moment demostra que a l'Ília li importa el Manel ja que s'arregla per a la ocasió i s'està uns dies fent un règim per a poder posar-se aquest vestit. Això ens permet deduir que a l'Ília li agrada veure's bé, per agafar confiança i seguretat amb ella mateixa. Un tret característic que demostra la senzillesa de l'Ília és que, vagi arreglada o no, sempre porta els braçalets que li han fet les seves filles.

Ília emprovant-se roba (capítol 1)

L'Ília s'arregla per quedar amb en Manel (capítol 9)

El vestuari de la Bet permet de manera clara i directa reflectir el seu caràcter dolç i romàntic. Normalment vesteix roba de color clar, amb alguns estampats molt fins. Quan està treballant de cambrera al bar vesteix arreglada però amb pantalons i un davantal. Però quan queda amb algun home per tenir-hi una cita, s'arregla encara més, posant-se vestit i sabates amb tacons. És en aquestes cites on veiem el caràcter més extravertit i llançat de la Bet. Utilitza un vestuari sexy i provocatiu per a poder lligar amb els homes. Això es pot veure en el capítol 4 quan per lligar amb el Manel va a córrer a la platja. La Bet utilitza un top bastant escotat amb la clara intenció de

provocar. Contrastant amb aquest vestuari, quan la Bet va a córrer amb la Vilma al capítol 5 utilitza roba còmode i gens provocativa.

La Bet utilitza roba escotada quan va a córrer amb en Manel (capítol 4)

La Bet ja no utilitza roba escotada quan va a córrer amb la Vilma (capítol 5)

La Vilma és la més esbojarrada de les tres protagonistes. Però aquest caràcter, a diferència del que passa amb la Bet i l'Ília, no es mostra a través del vestuari. Ella utilitza un vestuari senzill, ja que no és la seva arma de seducció envers els homes. Tan si va a treballar com si va a algun sopar, la Vilma sol utilitzar pantalons texans, amb una camisa i una americana o caçadora. Ara bé, quan assisteix a una gala de premis o algun acte important, utilitza vestit de gala. Tot i així, la Vilma és una dona senzilla a l'hora de vestir. Un tret característic de la Vilma són els collarets vistosos.

El tret característic de la Vilma són els collarets

La sintonia de '39+1'

He cregut necessari fer una menció especial a la sintonia de la sèrie. Es tracta d'una cançó amb lletra, creada especialment per a la sèrie que apareix a l'entrada de cada capítol i que té una clara funció en la predisposició de l'audiència.

La cançó porta per nom 'Ella contra el món' i ha estat interpretada i realitzada pel grup Obeses. La lletra defineix el dia a dia de la protagonista de '39+1' i fa menció a lo atabalada que va per voler combinar la feina, les amigues i la família. A més a més, també esmenta que l'Ília és una dona presumida i té pànic a fer 40 anys per la por de veure com el seu cos ja no és el que era anys enrere, però que tot i així ella vol continuar essent la dona perfecta amb tot. Tal com diu la última frase, l'Ília vol aconseguir arribar a tot arreu, però a vegades això no és possible.

Acompanyant la cançó es mostra una careta de la sèrie on a través d'animació es mostren les tres protagonistes, juntament amb la resta de personatges principals. Aquesta careta permet reflectir també el dia a dia de la protagonista, que bàsicament combina feina, família i amiatat. La careta també mostra que és l'Ília qui s'encarrega de fer els encàrrecs a la família, i qui s'encarrega de cuidar les filles. Mentre l'Ília no para en tot el dia, finalment arriba el moment de les amigues, on juntes al Betaquí es poden prendre una copa tranquil·lament i parlar.

La lletra de la cançó reflecteix el caràcter de l'Ília del principi de la sèrie, una dona pessimista, molt ocupada i que vol arribar a tot, sense comptar amb l'ajuda del seu marit. Cada dia li sembla una tortura i és esgotador, perquè vol aconseguir ser la dona perfecta, lluitant a contrarellotge i contra el món. En un moment de la sintonia, la lletra deixa entendre que si l'Ília aconsegueix fugir de la rutina la nit serà divina. Ella està avorrida del seu dia a dia, ja que sempre és la mateixa rutina. Quan l'Ília aconsegueix trencar amb aquesta rutina és quan decideix mirar més per ella i acaba posant fi a la relació amb el Joan.

La lletra, per tant, està ben aconseguida i aconsegueix reflectir la temàtica de la sèrie amb només 50 segons.

ELLA CONTRA EL MÓN (Obeses)

*Només de llevar-se ja li agafa la son,
és una tortura viure dins d'aquest món:
treballa, posa't mona i cuida els fills tota l'estona,
ella fa el que pot.*

*Comença un nou dia i serà esgotador
però per molt que cansi pot ser encara pitjor:
Migranya, mal d'esquena, mil arrugues, quina pena,
ella ja en té prou!*

*Amant i amiga, mare i professional,
vol fer-ho perfecte, ser una dona com cal.
Si guanya a la rutina aquesta nit serà divina!
Ella contra el món!*

*Pip! Pip! Se li escapen tots els trens.
Tic-tac, tic-tac, tic-tac el temps passa i no troba mai els frens.
Tot plegat sembla una tragèdia!
O ben mirat és una comèdia.
Ni tragèdia ni comèdia això no és cap enciclopèdia,
és la vida atrafegada de la dona atabalada.*

La súper dona ha arribat!

Resultats

Després de la creació de les plantilles de cada personatge amb les idees bàsiques d'aquests, passo a comentar els resultats obtinguts pel que fa a la posada en escena i a la posada en forma; aquestes dues estan íntimament relacionades, ja que la posada en forma inclou la posada en escena de la sèrie entesa com a conjunt.

Quan vaig escollir '39+1' ho vaig fer perquè pensava que es tractava d'una sèrie moderna i innovadora. Quan em refereixo a moderna i innovadora vull dir que esperava que es tractés d'una sèrie que, a banda d'innovar amb la narrativa i deixar de banda els estereotips de gènere, també ho fes amb la posada en escena i amb la posada en forma.

Després de llegir diverses entrevistes als creadors de la sèrie i al visualitzar algun capítol per sobre, la impressió inicial que vaig tenir era que aquesta trencaria amb tots els estereotips i presentaria una posada en escena diferent al que havíem vist fins ara.

Ara bé, després d'haver mirat i remirat la sèrie sencera diverses vegades fixant-me amb els detalls i analitzant capítol per capítol, m'he adonat que '39+1' no té massa cura de la posada en escena i de la posada en forma. La sèrie basada en l'obra de Sílvia Soler segueix un muntatge lineal temporal, exceptuant dues ocasions: l'últim capítol on fa un salt en el temps i el capítol 6, on es produeix un *flashback*.

Penso que l'equip de la sèrie tenia a les seves mans una història potent que sabien que funcionaria, que ja havia funcionat amb el llibre i amb la ràdionovel·la, però que en la adaptació audiovisual no han acompanyat el seu potencial de transgressió i canvi de forma específica.

La posada en escena i la posada en forma

Realització

‘39+1’ és una sèrie que utilitza gairebé sempre dos tipus de plans: el pla general i el pla mig / pla escorç. El pla general s'utilitza quan el que es vol mostrar és el context, que permeti que l'espectador pugui situar l'acció a l'espai. A l'hora de posar en escena un diàleg entre dues persones o més, s'utilitza gairebé sempre la tècnica del pla contra pla. Aquest pla contra pla s'escenifica la majoria de les vegades a través d'un pla escorç o un pla mig.

El pla escorç s'utilitza en el pla contra pla

El pla general serveix per ajudar a situar l'acció

A ‘39+1’ habitualment els plans no tenen angulació, només hi ha algun cas concret. Per exemple, quan es presenta a l'Ília com a nova coordinadora de La Rambla al capítol 1, aquesta es mostra en un pla molt lleugerament contrapicat que simbolitza i augmenta la sensació de superioritat respecte als altres. Aquesta angulació també s'utilitza quan la protagonista està enfadada, per així mostrar més presència i fer-se respectar, tot i que pràcticament aquest angulació passa desapercebuda perquè no es fa de forma exagerada.

Pla molt lleugerament contrapicat de l'Ília

Ara bé, quan es mostra una escena de personatges reunits a La Rambla, com que aquests estan asseguts a una taula, el pla es mostra lleugerament picat.

Quan els personatges estan reunits els plans són generalment una mica picats

Encara que alguns plans tinguin angulació, aquesta no s'utilitza per caracteritzar un personatge. La sèrie utilitza poc aquest recurs i els efectes que la seva utilització pot produir.

Alguns dels plans mitjos que s'utilitzen tenen molt poca profunditat de camp, i no deixen que l'espectador pugui veure el fons de la imatge de manera enfocada. En aquest cas, el realitzador busca que es l'espectador se centri en el personatge i no desvii l'atenció cap a altres elements. Pel que fa a la resta de plans mitjos i als plans generals, l'acció i el decorat actuen com un conjunt.

La poca profunditat de camp no deixa veure de forma nítida el fons de la imatge

Els moviments de càmera són molt suaus a '39+1' i bastant discrets. Es fa poc ús de moviments com el tràveling o les panoràmiques, perquè la gran majoria de plans són estàtics ja que l'acció és la que crea moviment a dins el pla. Tot i així, alguna vegada el realitzador utilitza panoràmiques verticals o tràvelings horitzontals que doten de més complexitat a tot el muntatge de la sèrie i a aquesta com un conjunt.

Ara bé, si que alguna vegada la càmera segueix a un personatge concret, fet que produeix que hi hagi més moviment i els plans siguin variables. He percebut molta diferència al comparar la realització del capítol pilot amb la resta. Penso que el capítol 1 està molt més dotat de moviment de càmera i juga molt més amb aquest efecte, que no a la resta de capítols on els plans són per majoria, més estàtics.

Per altra banda, una de les escenes que més utilitza el moviment de càmera es produeix al capítol 5 quan l'Ília té un malson. L'Ília somia que apunyala el Manel per l'esquena i el moviment de càmera és brusc, sobretot perquè l'espectador pugui diferenciar que es tracta d'un somni i no és la realitat. Al principi de l'escena sembla que la càmera fa un pla subjectiu de l'Ília però després descobrim que aquesta només va mostrant els diferents personatges perquè s'ha comès un assassinat. A través d'aquest 'engany' l'espectador pot anar visualitzant els que es converteixen en sospitosos. Finalment es descobreix és l'Ília qui ha estat l'encarregada d'apunyar el Manel a l'esquena i que no es tracta per tant, d'un pla subjectiu.

Un aspecte que caracteritza '39+1' és la permanent utilització d'una il·luminació naturalista i molt clara. Aquesta també es veu complementada per uns decorats amb tons blancs tant al set de 'La Rambla' com al pis del Joan i l'Ília i també al bar Betaquí. Aquests són els tres escenaris principals de la sèrie i tots tres combinen tons molt clars, amb una fusta marró molt suau i amb el verd intens de les plantes. En el cas del Betaquí també hi ha alguns elements amb un blau turquesa molt suau. Aquest aspecte dota la sèrie de modernitat, suavitat i permet que la vista de l'espectador descansi al no fer ús de colors molt intensos.

El pis de l'Ília i el Joan

El bar de la Bet, el Betaquí

Presència dels tres personatges

Els tres personatges femenins ja s'han analitzat molt detalladament amb les diferents fitxes d'anàlisi, però quina és la presència que tenen en la sèrie com a conjunt? Controlen l'espai i el temps? Com l'ocupen? Quina gestió de coneixement tenen? Controlen l'acció els tres personatges femenins?

Com ja s'ha anat esmentant al llarg de tot l'anàlisi l'Ília és el personatge principal i fil conductor de tota la sèrie. És per això que ella ocupa la major part de l'espai i el temps a la sèrie. A '39+1' es mostra el dia a dia de l'Ília, tant quan està a la feina, com quan està a casa amb la seva família i quan està al Betaquí. En canvi, aquest no és el cas de la Vilma, a qui veiem només quan està amb l'Ília o la Bet. La Vilma no té cap trama al llarg de la sèrie i és un personatge que només apareix a les trames de la Bet o la Vilma. També la veiem quan està a 'La Rambla' amb la resta de personatges que treballen allà. Només un moment al llarg de tota la sèrie veiem a la Vilma realitzant una entrevista a un escriptor famós acompanyada per la Bet. Per altra banda, la Bet sí que compta amb una trama pròpia. A ella la veiem quan té cites amb diferents homes i la història que l'envolta, des que li apareixen les ganes de ser mare fins que es queda embarassada. També es mostra com és el seu dia a dia al Betaquí i els conflictes que té amb alguns clients.

Per tant, dels tres personatges principals femenins qui controlen l'acció són la Bet i l'Ília. Ara bé, les tres amigues tenen una gestió del coneixement gairebé 100% perquè s'ho expliquen tot. Cal tenir en compte però que sempre hi ha alguns secrets que amaguen entre elles. Per exemple, l'Ília no explica la seva història amb el Manel fins l'últim capítol, set mesos després de que succeeixi.

La posada en forma

‘39+1’ és una sèrie amb una gran potencialitat dramàtica i narrativa, però la posada en forma no està al seu nivell. Com ja s’ha comentat anteriorment en la posada en escena, la sèrie utilitza pràcticament només dos tipus de plans. A més, aquests no tenen angulació i tampoc hi ha gaires moviments de càmera. Potser aquesta és la intenció que tenien a l’hora d’idear-la però penso que tractant-se d’un producte de l’any 2014 creat per ser emès en *multiplataformes*, es podia haver donat més ús als diferents recursos dels quals es disposen, tot i tractar-se d’una sèrie de baix pressupost. Per exemple, utilitzar plans més diversos i sobretot jugar molt més amb els moviments de càmera.

Pel que fa a la potencialitat dramàtica, és una sèrie que té girs i punts de conflicte narratius suficients com perquè hi hagi una posada en forma bona i diferent, i no s’han explotat suficientment els punts de clímax de la sèrie des de la perspectiva de la creació audiovisual.

En quant a la posada en escena, si que veiem que al desenllaç el vestuari de la protagonista ha canviat i es nota que la seva vida ha fet un gir de 180°. Però ara bé, potser aquests moments de clímax del capítol 12 s’haurien d’haver dotat de més recursos audiovisuals. Per exemple, si el personatge de l’Ília ha evolucionat i ha fet un gran canvi a la seva vida, es podria representar amb més plans contrapicats que demostrin aquesta superioritat i seguretat que té ara el personatge, o bé amb més moviments de càmera, incorporant algun pla seqüència o moviments que segueixin els personatges i no l’acció.

Analitzant la sèrie com a conjunt, ja he esmentat anteriorment que he percebut un desnivell important entre el capítol pilot on es presenta la sèrie i la resta. Al capítol 1 des del minut 1 hi ha molts moviments de càmera, plans amb angulacions molt diverses, i es nota que està més treballat que la resta. Penso que el capítol 1 presenta la sèrie d’una forma que després no compleix les expectatives. Com a opinió personal crec que ‘39+1’, tot i ser una sèrie de baix pressupost hauria d’haver seguit la línia que presentava en el capítol pilot, perquè tot i no trencar amb els estereotips si que era més innovadora.

Com ja s’ha analitzat anteriorment, no hi ha cap angulació que determini com és un personatge concret ni que s’utilitzi sempre per a aquell mateix personatge. La sèrie fa poc ús del que li proporciona aquest recurs i la majoria de plans no tenen angulació.

Woodward deia que al 1997 es va començar a observar l'emergència d'una nova representació; la mare independent, que no és una idealitzada figura domèstica que només es preocupa per cuidar els seus fills, sinó que, més aviat advoca per la independència i el treball de la dona / mare. En aquest cas l'Ília és una clara representació d'aquest model, ja que moltes vegades dona més prioritat a la feina que a la família. Ara bé, com diu Woodward, el plaer d'aquesta posició de subjecte resideix en quatre fantasies diferents; ser mare, tenir una carrera, poder explorar la pròpia individualitat i ser atractiva. Aquestes fantasies que descriu Woodward són exactament les que té l'Ília. En el terme d'explorar la pròpia individualitat l'Ília hi tindria les amigues. I pel que fa a ser atractiva, en molts moments veiem com l'Ília dóna molta importància a posar-se guapa i a arreglar-se o mirar-se davant el mirall. En aquest cas però, la protagonista de '39+1' ho fa la major part de vegades per sentir-se bé amb ella mateixa i no amb la intenció d'agradar o atraure els homes.

Per altra banda hi ha el cas de la Bet. El vestuari que utilitza fa pensar que no trenca amb els estereotips de gènere, sinó que aquests encara perviuen. Perquè mentre va a córrer amb el Manel ha de vestir provocativa i quan va amb la Vilma ja no? Deia Imbert que el cos és un element de dispersió, i en aquest punt l'equip de vestuari ho ha tingut en compte i l'ha utilitzat amb aquesta clara intenció. Com diu Requena, *un cos que s'exhibeix és afirmat com una imatge que fascina*, en aquest cas al Manel.

Pel que fa al físic dels personatges, crec que hi ha hagut una bona selecció de càsting ben escollit, adients per el paper que representen desestimant els tòpics de les sèries americanes de dona alta, prima i rossa. Això s'ha produït també perquè els personatges que descrivia ja Sílvia Soler en el seu llibre, no complien amb aquest model imposat de bellesa.

La impressió d'una sèrie moderna, innovadora i que trencaria estereotips en la posada en forma no ha acabat essent la real, perquè '39+1' és una bona sèrie narrativament parlant però simple i poc innovadora a nivell de la posada en forma. La utilització de diferents tipus de plans és escassa i per tant, hi ha una falta de relleu; es percep clarament una falta de ruptura estilística i formal dels plans televisius. La hipòtesi inicial d'aquest anàlisi era que '39+1' conserva un sentit estereotipat, que no es mostra en la narrativa però sí que es conserva en la posada en escena i en la posada en forma de la sèrie. Després de realitzar la investigació confirmo la hipòtesi inicial, remarcant que efectivament perviuen alguns d'aquests estereotips de gènere a la posada en forma i a la posada en escena.

El vestuari, la perruqueria i la utilització del mateix tipus de plans faltats de relleu són els que em fan adonar que els estereotips de gènere encara perviuen a '39+1' com per exemple succeeix quan molt sovint es pot veure que el Gràcia, director de La Rambla, està dret parlant mentre els seus treballadors estan asseguts. Aquesta precisament, és una de les tècniques que assenyala Goffman que reforça la distribució de poder i de rols. Goffman assenyala que sovint les dones apareixen assegudes i els homes drets o caminant. En aquest cas, aquesta tècnica s'utilitza freqüentment a '39+1'. Aquest fet també es produeix amb el Manel, el coordinador de 'La Rambla' amb la resta dels treballadors. Moltes vegades són el Manel i el Gràcia qui es passegen i observen els seus treballadors mentre aquests estan asseguts. El que també s'observa de forma freqüent és el nivell més elevat de la cadira del Gràcia, que el deixa en un nivell més alt al de la resta de treballadors, marcant així la seva superioritat.

El Gràcia (director de 'La Rambla') s'asseu a una cadira més alta que els treballadors

El Manel (coordinador) parla dret amb l'Ília asseguda

Pel que fa al muntatge de '39+1', penso que aquest és estàndard i segueix una estructura bàsica lineal, adient per a la història que es vol explicar. Cal exceptuar però, el capítol 5 on es produeix el *flashback*, ja explicat anteriorment. Crec que el muntatge és l'adient perquè l'audiència de la sèrie no es vol complicar amb flashbacks i muntatges més intensius i complexes. El tipus de públic o *target* de '39+1' segurament és familiar i sobretot femení, i el nivell d'audiència assolit per la sèrie potser els hi dóna la raó.

Conclusions

A la introducció em plantejava si per eliminar els estereotips de gènere a '39+1' s'han tingut en compte la posada en escena i la posada en forma, més enllà de les narratives. La hipòtesi inicial era que en aquesta sèrie la posada en forma i la posada en escena mantenen aquests estereotips malgrat si que hi ha un important canvi en les estratègies narratives.

Després de realitzar l'anàlisi complet he comprovat que la hipòtesi inicial només es confirma en part. En aspectes com el vestuari o la tipologia de plans es mantenen els estereotips de gènere però això no succeeix de forma suficient com per afirmar que aquests es mantenen també en la posada en forma i la posada en escena.

L'objectiu de la investigació era esbrinar de quina manera aquesta posada en forma i posada en escena de la sèrie contribuïen a la creació dels personatges femenins. Aquesta part de l'objectiu l'he complert però l'anàlisi no m'ha permès extreure una conclusió clara de si '39+1' és una sèrie que aconsegueix fugir d'aquest sentit estereotipat en tots els aspectes.

El problema principal de la investigació ha estat que l'anàlisi no s'adequava a la sèrie escollida. El model d'anàlisi utilitzat és massa complex per a una sèrie tan 'simple' a nivell de format i de producció. Es tracta d'un anàlisi molt específic que només és apte per a sèries de més gran format, producció o pressupost, i això ha provocat que no hagi pogut realitzar la investigació que proposava de la manera que m'hauria agradat. En un principi, pensava que la sèrie innovava en quant a la realització, però m'he trobat amb una sèrie molt fluixa, on pràcticament no hi ha cap mena de ruptura estilística ni formal.

A '39+1' no s'ha tingut massa en compte la posada en escena i la posada en forma, almenys en quant a la seva influència en els estereotips. Això fa que, potser sense voler, es mantinguin aquests estereotips en certs aspectes com el vestuari però no en d'altres. Com que sembla que no s'han tingut gaire en compte, no es pot atribuir una intencionalitat.

El model d'anàlisi que he dissenyat s'ha quedat massa gran per a una sèrie tan petita. He intentat incloure molts conceptes i detalls que a l'hora de produir la sèrie ni tan sols s'han tingut en compte i aquest ha estat el problema. Per a poder extreure unes

conclusions clares s'hauria d'analitzar una sèrie que tingui més en compte tot el que inclou la posada en escena i la posada en forma i el que això representa.

A través d'aquest estudi he pogut comprovar que '39+1' no té versemblança. La posada en escena i la posada en forma no concorden amb la narrativa. Segurament la sèrie està creada amb la intenció de trencar estereotips, però només els han trencat en l'aspecte narratiu. Com ja he esmentat al llarg d'aquesta investigació, l'equip de la sèrie tenia a les seves mans una història molt potent a nivell narratiu que no ha sabut o no ha volgut equiparar a l'hora de realitzar-la. Potser té raó Requena quan defineix el concepte de kitsch i en el cas de '39+1' no s'ha buscat que hi hagi una concordança.

Ara bé, traient la part positiva de tot això, aquesta investigació si que m'ha servit a nivell teòric. He pogut aprendre i repassar conceptes que no tenia clars, aprofundir en molts autors, descobrir-ne de nous i endinsar-me en els estudis que parlen de la imatge de la dona. Mentre donava forma al context de la investigació i al marc teòric, he gaudit llegint sobre la posada en escena i la posada en forma, dos conceptes als quals segurament no donava massa importància i ara afirmo que són tan o més importants que la narrativa.

Bibliografía

- Barker, C. (2003). *Televisión, globalización e identidades culturales*. Paidós Ibérica.
- Barrio, M. A. P. (2009). La reciente historia de España en la ficción televisiva. *Mediaciones sociales*, (4), 225-246.
- Bort Gual, I. (2012). Nuevos paradigmas en los telones del relato audiovisual contemporáneo: partículas narrativas de apertura y cierre en las series de televisión dramáticas norteamericanas.
- Castillo, G. P., & Rey, P. R. (2010). La sitcon o comedia de situación: orígenes, evolución y nuevas prácticas. *Fonseca, Journal of Communication*, (1), 187-218.
- Díez, P. L. (2004). *Manual de información en género*. Instituto Oficial de Radio y Televisión. Publicaciones.
- Domènech, J. M. C. (2001). La puesta en imágenes: conceptos de dirección cinematográfica.
- Galán, E. (2007). La imagen social de la mujer en las series de ficción. *Cáceres: Universidad de Extremadura*.
- Galán Fajardo, E. (2007). Construcción de género y ficción televisiva en España. *Comunicar*, 28, 25.
- Gallagher, M. (1979). *The portrayal and participation of women in the media*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- García-Muñoz, N., Fedele, M., & Gómez, X. (2010) Los roles ocupacionales de la ficción seriada en Cataluña.
- Guerrero, E. (2011). El ecosistema multiplataforma de los grupos televisivos españoles: los formatos de entretenimiento.
- Gunter, B. (1995). *Television and gender representation*. John Libbey and Co. Ltd..
- Hidalgo-Marí, T. (2013). Las mujeres en la ficción televisiva española de prime time (I Informe del Observatorio Audiovisual de Identidades de la Universidad Internacional de La Rioja)/Woman on prime time spanish television fiction (...). *Revista Mediterránea de Comunicación/Mediterranean Journal of Communication*, 4(1).

- Imbert, G. (2008). El transformismo televisivo: posttelevisión e imaginarios sociales.
- Instituto de la Mujer (2007). *Tratamiento y representación de las mujeres en las teleseries emitidas por las cadenas de televisión de ámbito nacional*.
- Lorenzo, F. C. (2010). Mujeres encorsetadas, mujeres controladas: bioestética y control social bajo el sueño americano en la ficción audiovisual. F@ro: revista teórica del Departamento de Ciencias de la Comunicación, (11), 3.
- Martínez, L. (2007). Evolució de la ficció pròpia de TV3.
- Meehan, D. M. (1983). Ladies of the evening: Women characters of prime-time television. Scarecrow Press.
- Merayo, M. D. M. C. (2013). Representaciones de la mujer en la ficción postfeminista: Ally McBeal, Sex and the City y Desperate Housewives. *Papers: revista de sociología*, (98), 11-31.
- Mercader, F. J. A. (1998). Dona, televisió i homogeneització cultural. *Quaderns del CAC*, (2), 46-48.
- Ministerio de Asuntos Sociales, Instituto de la Mujer. (1990) *Series de indicadores sobre la situación social de la mujer*.
- Navarro, J. S. (2006). Narrativa audiovisual (Vol. 61). Editorial UOC.
- Requena, J. (1985). El discurso televisivo. *Cátedra. Madrid, 1988*.
- Rivière, M. (1998). Models de bellesa, la violència subtil de la imatge. *Quaderns del CAC*, (2), 49-51.

Altres referències

Sinopsis de '39+1' i '39+1+1'.

COLUMNA EDICIONS. [Pàgina web]. Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a: <http://www.grup62.cat/llibre-39-1-97491.html> i a <http://www.grup62.cat/llibre-3911-94523.html>

La ràdionovel·la de Catalunya Ràdio.

CATALUNYA RÀDIO. [Pàgina web]. Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a: <http://www.ccma.cat/premsa/391-laposta-dramatica-de-catalunya-radio-daquest-estiu/nota-de-premsa/2533617/>

TONI SELLAS. [Pàgina web personal]. Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a: <http://tonisellas.cat/wp-content/uploads/2007/06/391.pdf>

La ràdionovel·la a la carta

CATALUNYA RÀDIO. [Pàgina web]. Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a: <http://www.ccma.cat/catrado/alacarta/Aix%C3%B2%20%C3%A9s%20dram%C3%A0tic%20versi%C3%B3%20d%27estiu%20%28'39+1'%29/fitxa-programa/1014/> i <http://www.ccma.cat/catrado/alacarta/titol-programa/titol-audio/audio/813058/>

La sèrie '39+1'

TELEVISIÓ DE CATALUNYA. [Pàgina web]. Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a: <http://www.ccma.cat/tv3/'39+1'-es-presenta-als-mitjans/noticia-arxiu/617760/>

La sèrie '39+1' a la carta

TELEVISIÓ DE CATALUNYA. [Pàgina web]. Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a: <http://www.ccma.cat/tv3/alacarta/39mes1/>

La sintonia de la sèrie '39+1'

ELLA CONTRA EL MÓN. OBESES. [Vídeo de Youtube]. Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a: <https://www.youtube.com/watch?v=vrRO9LUy0js>

Televisió de Catalunya

TELEVISIÓ DE CATALUNYA. [Pàgina web]. Última consulta: 27 maig 2015.
Disponible a: <http://www.ccma.cat/corporatiu/ca/oferta-audiovisual/televisio/>

Xarxes Socials de '39+1'

PERFIL A FACEBOOK. [Pàgina web] Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a:
https://www.facebook.com/39mes1?_rdr

PERFIL A TWITTER. [Pàgina web] Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a:
<https://twitter.com/betrodriguez35> (Perfil de la Bet) <https://twitter.com/VilmaSorella>
(Perfil de la Vilma) i <https://twitter.com/IliaMarti39mes1> (Perfil de l'Ília)

PERFIL A INSTAGRAM. [Pàgina web] Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a:
<https://instagram.com/39mes1/>

Articles utilitzats

SOBRE LA POSADA EN ESCENA. COL·LECCIÓ DE TESIS DIGITALS UDLAP
[Article] Última consulta: 27 maig 2015. Disponible a:
http://catarina.udlap.mx/u_dl_a/tales/documentos/lli/cisneros_p_c/capitulo3.pdf

Annexos

Sinopsis dels capítols de '39+1'

Capítol 1: Ília (Emès el dia 12.05.2014)

L'Ília porta fatal acostar-se als 40 anys. Amb tot, està a punt de ser nomenada coordinadora de "La Rambla", el dominical del diari "La Veu". Un somni fet realitat que es veu amenaçat quan el Gràcia, el director del dominical, li encarrega una missió gairebé impossible: convèncer una diva de la cançó que no els posi una demanda per difamació. Per postres, tot es complica quan la Berta, la filla petita, es posa malalta i l'Ília comença a tenir indicis que el seu marit li fa banyes.

Capítol 2: No n'hi ha per tant (Emès el dia 19.05.2014)

L'Ília es menja l'orgull i torna a La Rambla disposada a recuperar la feina. El Gràcia li dóna una segona oportunitat, però li encarrega un reportatge que és una baixada a l'infern. L'Ília, ves quin remei, accepta l'encàrrec ignorant que el director de La Rambla l'únic que vol és fer-la guiar per després clavar-li una puntada de peu al cul. El Joan, per la seva banda, vol recuperar la confiança de la seva dona i accepta una feina que està molt lluny de les seves capacitats, i la Bet sent com el seu despertador biològic comença a sonar i li desperta l'instint maternal.

Capítol 3: L'aguiló ha de volar (Emès el dia 26.05.2014)

Amb el Joan sense feina, la família s'ha d'estrenyar el cinturó. Amb tot, no surten els números i quan l'Ília demana diners als seus pares s'assabenta d'un secret que posa en perill la seva relació amb la seva mare i la seva germana Lola. El Joan descobreix que el món escolar pot ser més competitiu que no pas l'empresarial. El Manel intenta guanyar-se la simpatia dels companys de La Rambla, que el veuen com un pilota integral del Gràcia. I la Bet troba l'home ideal, tot i que, com diu la pel·lícula, ningú és perfecte.

Capítol 4: Mals imaginaris (Emès el dia 02.06.2014)

L'Ília està convençuda que el Manel li està fent mòbing i decideix tornar-s'hi i fer-li la vida impossible. Tot això passa en el mateix moment que el Manel comença a sortir amb la Bet, una de les millors amigues de l'Ília. A casa, el Joan fa veure que està malalt perquè així l'Ília està per ell. La farsa, però, es complicarà quan l'avisin per a una entrevista de feina. I l'Octavi, finalment, tindrà un amic pel qual està disposat a fer tot el que calgui i més.

Capítol 5: Culpables (Emès el dia 09.06.2014)

De mica en mica, la vida de l'Ília torna al seu lloc. Ara bé, tot és un miratge. L'Ília, empesa per la Vilma, intenta fer el llit al Manel aprofitant que se'n va un parell de dies a Albacete. El Joan, que creu haver recuperat l'estima de la seva dona, comet el greu error de mostrar el seu art de fer "xuletes" a l'Octavi. La Vilma, que per no quedar malament sempre ha dit que parla l'anglès, ha d'entrevistar un guru nord-americà sense l'ajuda d'un traductor. I la Bet, pobra, contracta la pitjor cuinera del món.

Capítol 6: Professionals (Emès el dia 16.06.2014)

L'Ília i el Joan troben una bossa de maria al pis i sospiten que és de l'Octavi. El noi, però, ho nega de totes totes. L'Ília decideix dur-lo a un psicòleg perquè creu que així podrà descobrir la veritat, però el psicòleg acaba tractant-los a ella i al Joan. A més, l'Ília ha d'entrevistar l'Àngela Giró, una famosa periodista de televisió i antiga amiga de la Universitat. L'Ília no la suporta perquè està convençuda que li va robar una oportunitat d'or quan eren joves. Tot això mentre el Manel intenta descobrir per què el Mumbrú treballa sense parar i no és capaç d'acabar la feina que li pertoca.

Capítol 7: Gates (Emès el dia 30.06.2014)

L'amistat entre l'Ília i la Vilma és a prova de bomba. Ara, quan l'Ília accepta encarregar-se d'una nova secció sobre erotisme que proposa la Vilma, aquesta s'ho pren molt malament: si algú en sap, d'aquest tema, és ella! Al mateix temps, el Joan confessa al Freddy que fa mesos que no fa l'amor amb l'Ília. Aconsellat pel seu amic, el Joan visita una curandera especialista en afers amorosos, que li vendrà un amulet infal·lible. L'Octavi s'empipa com una mona amb la seva mare i el Joan i decideix fugir de casa.

Capítol 8: Només una copeta de vi (Emès el dia 07.07.2014)

L'Ília pren consciència que la tensió que hi ha entre ella i el Manel amaga, de fet, una atracció que tots dos s'han negat. Per primera vegada a la seva vida, es planteja tenir una "relliscada" amorosa, però descobrirà que això de fer el salt no és tan fàcil com expliquen. Simultàniament, el Joan participa en una fosca trama política arrossegat pel Claudi, el marit de la Vilma. I aquesta utilitza per als seus afers personals un jove becari capaç de qualsevol cosa per aconseguir una feina.

Capítol 9: Afers clandestins (Emès el dia 14.07.2014)

L'Ília accepta una altra cita amb el Manel. Aquesta vegada, res no els impedirà que vagi bé. Però per a l'Ília només es tracta d'una aventura, mentre que el Manel sent alguna cosa més que una pura atracció física. Als nervis de la cita, l'Ília hi suma el neguit per haver donat un cop al cotxe del Gràcia. Aquest l'adora com si fos un fill i si s'assabenta que ha estat ella, l'hi farà pagar. El Joan, per la seva banda, agafa sense permís un quadre de la seva mare per vendre'l i

poder finançar el seu projecte de lavabos ecològics. Poc s'espera que la seva mare ho denunciï a la policia.

Capítol 10: En obres (Emès el dia 21.07.2014)

L'Ília aposta a totes per la seva relació amb el Joan i li proposa un viatge romàntic a Itàlia. Però el Joan està massa atafegat per fer una segona lluna de mel i el destí s'entesta a crear situacions força compromeses entre ella i el Manel. Sembla que l'Ília i el Manel estan abocats a tenir una relació, però tot s'embolica quan una amiga de tots dos, Eva Marimon, tira la canya al coordinador de "La Rambla". I la Bet té un fort enfrontament amb un client que li acabarà aportant més d'un benefici.

Capítol 11: Entre l'espasa i la paret (Emès el dia 21.07.2014)

El Manel i l'Ília intenten evitar-se però el Gràcia els obliga a treballar junts en una campanya publicitària d'un producte per enfortir els cabells. La tibantor entre tots dos es dilueix quan el Manel descobreix que el tractament pot ser perjudicial per a la salut i s'enfronta al Gràcia. Aquells dies, el Joan és a Milà per negocis i l'Isaïes, l'ex de l'Ília, s'instal·la a casa seva amb l'excusa que té una forta lumbàlgia. I la Bet comença una relació amb el Genís, el client amb qui es va emipar en el capítol anterior.

Capítol 12: Hem de parlar (Emès el dia 28.07.2014)

L'Ília es disposa a dir al Joan que es vol separar, però rep una trucada urgent del Gràcia que li impedeix fer-ho i ho ha de posposar. El Joan, però, es queda molt intranquil i decideix anar a parlar amb la seva dona. Però l'Ília té un dels dies més complicats de la seva vida: la policia deté el Mumbrú i l'acusa d'assassinat, i l'Ília ha de convèncer una de les exdones de l'editor perquè testifiqui que estava amb ell en el moment del crim. A més, també intenta connectar amb el Manel, que està a punt de marxar a Austràlia. I la Bet posa la directa per quedar-se embarassada del Genís.

Capítol 13: 40 (Emès el dia 28.07.2014)

L'Ília està a punt de fer quaranta anys, però això no aconsegueix tenyir el seu bon moment vital. Té l'absolut control de les regnes de la seva vida i feia temps que no se sentia tan bé. Però tanta harmonia es veu amenaçada quan s'ha de fer càrrec de la néta del Mora, que desapareix tota una nit amb l'Octavi i l'endemà continua sense donar senyals de vida. I, per si no en tingués prou, el Manel torna a Barcelona per a un congrés de periodistes i intenta contactar amb ella.